

УДК 069, 727.7

В. І. Дивак

*доцент кафедри АПЦБіС**Київський національний університет будівництва і архітектури*

РОЗШИРЕННЯ МУЗЕЮ СОЛОМОНА ГУГГЕНХАЙМА У НЬЮ -ЙОРКУ

Анотація: Розширення є однією з нагальних проблем розвитку музеїв, яка в подальшому буде актуальною як для вже збудованих, так і для побудови нових. Музей С.Гуггенхайма став одним з провідних музеїв всіту, на прикладі якого можна вивчати динаміку розвитку музейних розширень як цілостної системи. В ньому відображено весь спектр розширень від простої добудови, до створення розгалуженої мережі музеїв по всьому світу. Музеї С.Гуггенхайма – це практичний приклад розвитку музейних закладів на довгу перспективу.

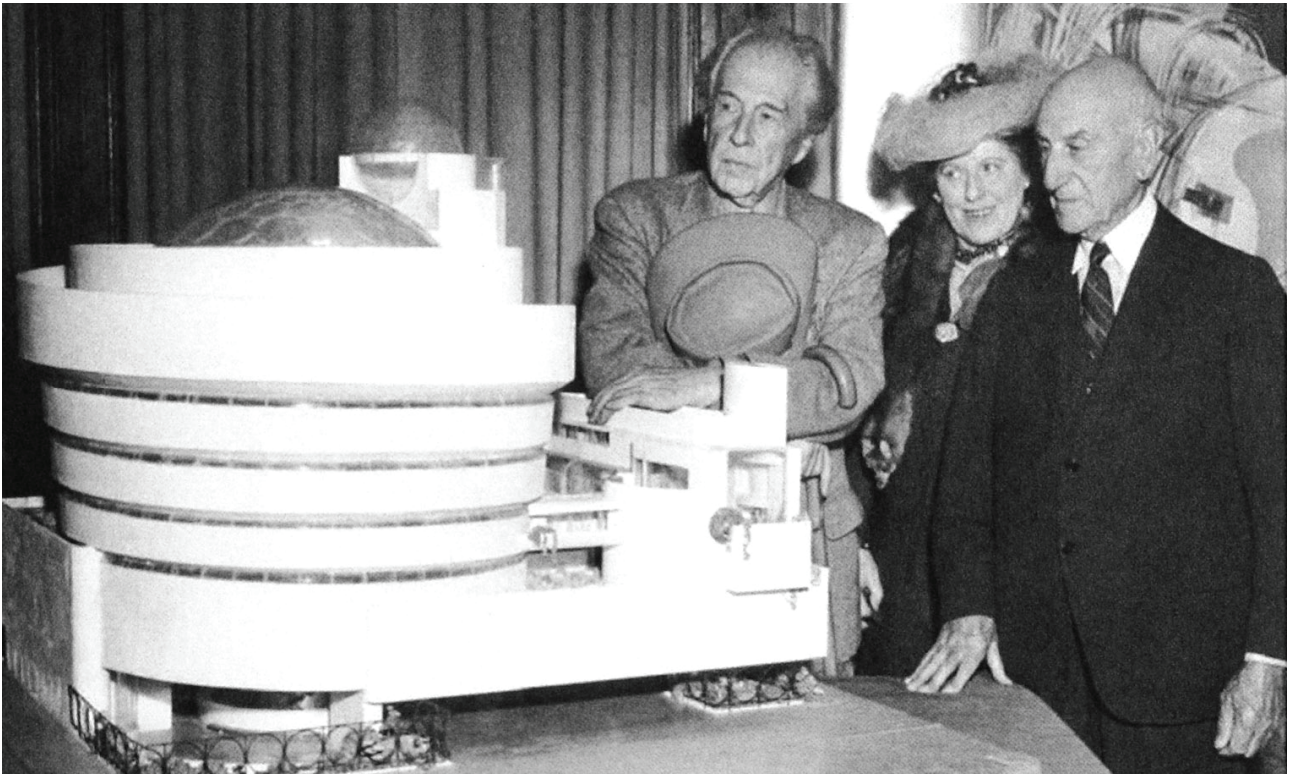
Ключові слова: музеї, розширення музеїв.

Мейер Гуггенхайм, комерсант і промисловець, родоначальник родини Гуггенхаймів, у 1848г. емігрував зі Швейцарії в США та оселився у Філадельфії. У 1881р. він заснував компанію "Сини М. Гуггенхайма", яка розробляла срібні, свинцеві і мідні копальні і будувала плавильні на заході США. Сім'я Гуггенхайм відноситься до нащадків Мейер Гуггенхайм, які були відомі як потужні металургійні промисловці. Їм належали одні з найбільших у світі статки. Окрім промислового бізнесу, сім'я вела широку благодійну діяльність. Великі кошти вкладались в сучасне мистецтво та авіацію. Було побудовано декілька музеїв, авіаційна лабораторія, медичний центр в Нью-Йорку.

С.Гуггенхайм народився у Філадельфії, штат Пенсільванія. Четвертий син Мейера, Соломон Роберт, отримав освіту в Цюріху, Швейцарія. Після повернення в США працював у керівництві гірничодобувних та залізничних компаній, що належали родині. Пізніше заснував компанію "Золото Юкона" на Алясці. У 1919 році вийшов у відставку і почав колекціонувати твори сучасного мистецтва. У 1937 році заснував Фонд Соломона Гуггенхайма в сприянні сучасного мистецтва ("Заохочення і розвиток та освіту в галузі мистецтва та освіти громадськості").

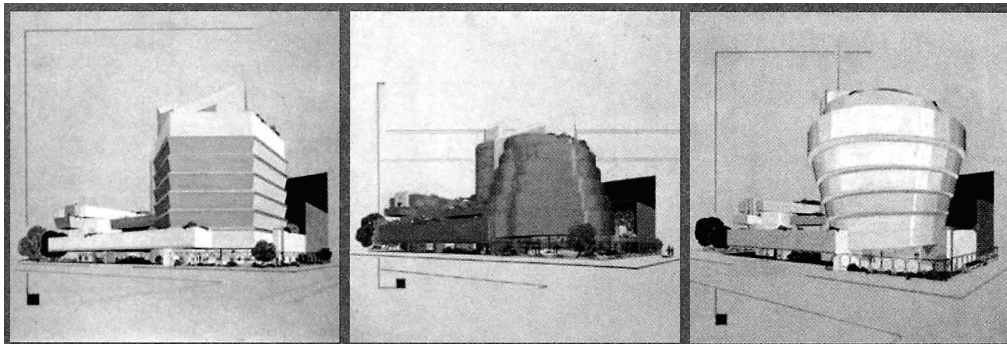
Початок колекції відноситься до перших показів в приватній квартирі засновника фонду в 1937 року. У 1939 році був відкритий перший музей в арендованному приміщенні на 54-стріт у Нью-Йорку. На початку, демонструвалися роботи модерністів, таких як Рудольф Бауер, Василь

Кандінський, Піт Мондріан. З часом колекція поповнюється картинами Марка Шагала, Роберта Делоне, Фернана Леже, Амодео Модільяні та Пабло Пікассо. Колекція швидко збільшується і виникає проблема побудови нового, самостійного приміщення. В 1943 році С.Гуггенхайм пише листа до Френка

Френк Ллойд Райт, Хілла Ребай, Соломон Гуггенхайм

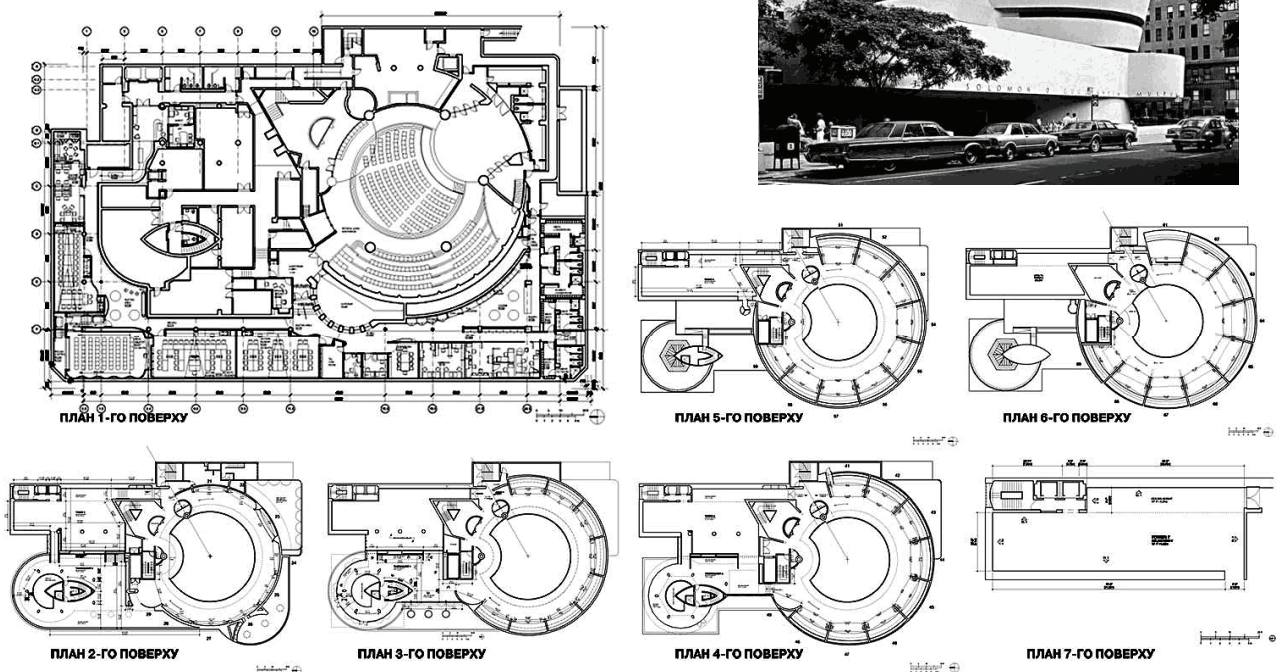
Ллойда Райта з проханням розробити проект нового музею. До часу відкриття пройшло 15 років, автором було зроблено 700 ескізів та 6 комплектів робочих креслень. Френк Ллойд Райт експериментував з багатьма ідеями до остаточного проекту музею Гуггенхайма. Одна з перших - гексагональна, інша схожа на листовий піріг. В якому сенсі сьгоднішні музей схожий, та мало відрізняється від більш ранніх конструкцій.

арх. Френк Ллойд Райт, музей С.Гуггенхайма, варіанти рішення.

21 жовтня 1959, через десять років після смерті Соломона Гуггенхайма і через шість місяців після смерті Френка Ллойда Райта. музей відкрив свої двері для широкої публіки. Музей розташований у східній частині Манхеттена в Нью-Йорку, США. Тут знаходиться знаменита колекція імпресіоністів, постімпресіоністів раннього, нового та сучасного мистецтва. Демонструються спеціальні виставки протягом всього року.

Це був другий музей, який заснував фонд С.Гуггенхайма. Нова будівля миттєво поляризувала критиків архітектури. Насамперед, за обмежений простір в середині. 21 художник, зокрема Віллема де Кунінга та Роберт Мотеруелл, підписали звернення, протестуючи проти розміщення своїх робіт в такому просторі. Сам автор пишався своєю роботою. На відміну від типово-прямокутних будівель Манхеттена, музей виглядав немов біла стрічка, скручена в вигляді перевернутого конусу. Ф.Л.Райт, порівнюючи музей С.Гуггенхайма з Метрополітен музей, який знаходиться неподалік, назвав останнього “протестантським сараєм” [1.]

Музей С.Гуггенхайма до розширення. Плани поверхів.

Невпинний ріст колекції привів до неможливості утримуватись в обмеженому просторі існуючого музею, що призвело до нагальної потреби в розширенні існуючих площ. І першим кроком був переїзд архіву музею. В наслідок обмеженості земельної ділянки, та неможливості улаштування гідних

умов зберігання колекцій, архів було винесено за межі території музею. Воно розташовано на іншій вулиці на відстані чотирьох кілометрів, що не дуже зручно, але можливості розташувати поряд не було. Звичайно, це викликає великі незручності. Будівля не була призначена для умов зберігання, тому приходилось пристосовуватись до умов існуючої структури будівлі.

У 1992 році головна будівля музею отримала своє розширення у вигляді прямокутної вежі, яка височить над існуючою. В той час, нова добудова не вступає в суперечку з існуючим музеєм. Навпаки, вона стала тлом, на якому головна будівля стала ще більш значущою. Це найбільша зміна, яка відбулася в останні 41 років - розроблена фірмою Gwathmey Siegel & Associates Architects, що забезпечує чотири додаткових поверхи виставкового простору і два поверхи офісних приміщень [3].

Нове приміщення архіву музею

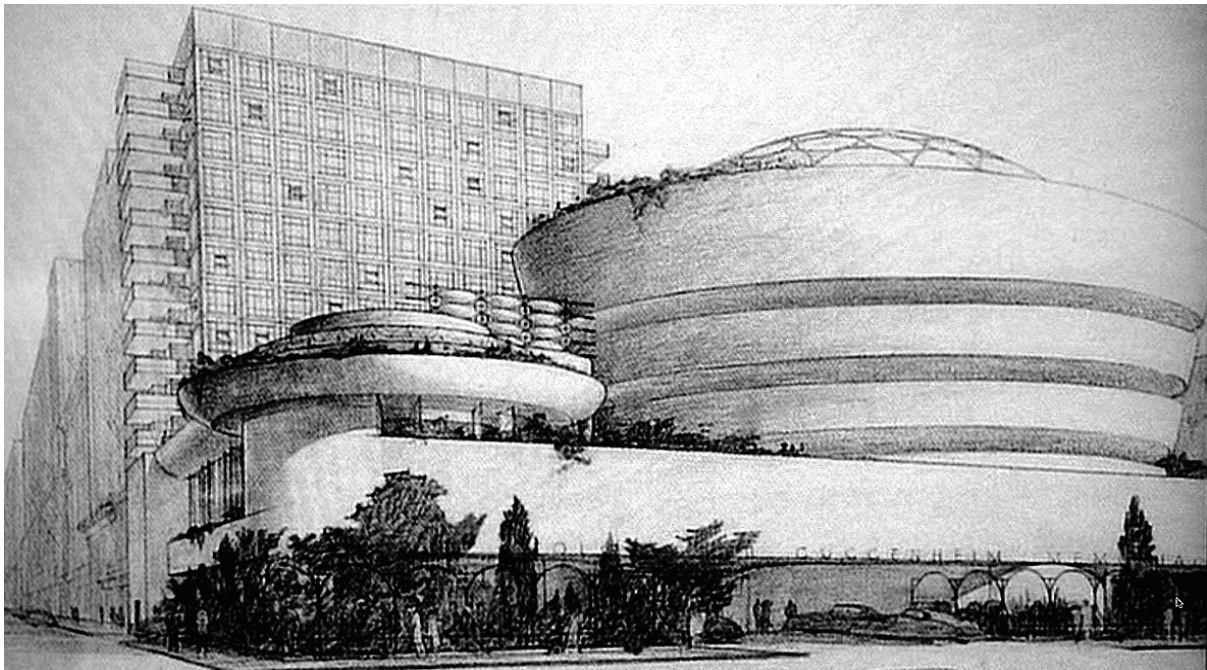
Розширення музею С.Гуггенхайма фірмою Gwathmey Siegel & Associates Architects.
Перехід до нової добудови, перспектива

Головний фасад, розріз

Архітектори в своїй концепції спирались на малюнок, який був зроблений Ф.Л.Райтом [2]. Працюючи над проектом, автор вважав, що прийде час, коли

виникне потреба у збільшені музейного простору. Ф.Л.Рай, так само як А.Аалто, першими звернули увагу на динаміку розвитку музеїв.

Розширення музею С.Гуггенхайма, мал. Ф.Л.Райта

Разом з подальшим розширенням музею, змін набував колір самої будівлі. Після закінчення останньої реставрації, була зрозуміла остання крапка щодо кольору поверхні музею. Комісія, яка розглядала це питання, прийшла до висновку, що колір повинен бути білим [4]. Деякі критики зауважили, що сам автор був би більш сміливим в підборі кольорового рішення. На ранніх кресленнях видно, що колір стін був червоний з мідними поясами зверху та в нижній частині. Радниця з питань культури С.Гуггенхайма Хілла Ребай, наполягала на зеленій гамі кольорів. Втім, Ф.Райт ніколи не опрелюджував свої уподобання щодо кольору. Після завершення будівництва, першим кольором був тонкий коричнево-жовтий. За час експлуатації було нанесено 11 шарів, а останнім став білим.

Під назвою «Guggenheim» слід розуміти не тільки музей С.Гуггенхайма у Нью-Йорку, а цілу мережу музеїв. В світі вона єдина, та розташована на декільках континентах. Початок побудови імперії «Guggenheim» викликав неабияку реакцію як фахівців. Скоріше негативну – настільки революційними були погляди Ф. Райта. Не вирізнялись простотою рішення і подальші приклади. Якщо звернути увагу на музей С.Гуггенхайма в Більбао, Іспанія (арх. Ф. Гері, 1997 р.), то можна зробити висновок про те, що всі музеї цієї мережі належать до взірців будівництва музеїв сучасного мистецтва та вирізняються неординарністю своєї побудови.

На основі досліджень можна зробити наступні висновки:

- розширення музею притаманне всім музеям, незалежно від виду, розміру, місцеположення. Проблема виникає тоді, коли музей не може зберігати, реставрувати, експонувати свої колекції в наслідок недостатньої кількості площі;
- розширення музею відбулося не одномоментно, а на протязі деякого проміжку часу, залежно від гостроти поставленого питання. Це пов'язано з фінансовими та містобудівними можливостями;
- музей розширювався двічі:
 - переїзд архівної частини в придбану будівлю;
 - побудова нової частини музею суміжно з існуючою.
- архітектурно-планувальні та об'ємно просторові рішення прийняті спеціалістами Gwathmey Siegel & Associates Architects з урахуванням містобудівних умов та існуючою будівлею, що дозволило зберегти пам'ятку архітектури у вигляді, яку створив Ф.Л.Райт.

Список літератури

1. "Последний памятник", Время, 2 ноября 1959 год
2. <http://www.aviewoncities.com/nyc/guggenheim.htm>
3. The architecture of the Solomon R. Guggenheim Museum. Education Department Solomon R. Guggenheim Museum 1071 Fifth Avenue, New York, NY 10128
4. <http://www.mystic-creations.com/od/franklloydwright/ig/Guggenheim-Exhibition/Guggenheim-Drawing.htm>

Annotation

The expansion is one of the pressing problems of development of museums, which will continue to be relevant for those already constructed, and build new ones. S.Guggenheim Museum has become one of the leading museums of all that, the example which we can study the development of museum extensions as a holistic system. It reflects the whole range from simple extensions of completion, to create an extensive network of museums around the world. Museums S.Guggenheim - a case study of museum institutions in the long term.

Keywords: Museums, museums extension